

НАЦРТ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Члан 1.

У Закону о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 и 138/22), у члану 6. додаје се нови став 6, који гласи:

„Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, ако је уговором, односно одлуком на основу које се врши пренос имовине или дела имовине предвиђено да ће се на промет добара и услуга који чине имовину или део имовине који се преноси обрачунати ПДВ у складу са овим законом, сматра се да је тај промет добара и услуга извршен.”.

Досадашњи ст. 6. и 7. постају ст. 7. и 8.

Члан 2.

После члана 17в додаје се члан 17г, који гласи:

„Члан 17г

Код промета услуга чија се накнада урачунава у царинску вредност увезеног добра у складу са царинским прописима, основицу чини разлика између укупног износа накнаде за тај промет и износа накнаде урачунатог у царинску вредност увезеног добра.”.

Члан 3.

Члан 21. мења се и гласи:

„Члан 21.

Ако се основица накнадно повећа за промет добара и услуга, обвезник ПДВ који је испоручио добра и услуге, а који је порески дужник за тај промет у складу са овим законом, дужан је да износ ПДВ који дугује по том основу исправи – повећа у складу са изменом, као и да изда документ о повећању.

Обавеза исправке – повећања ПДВ из става 1. овог члана односи се и на пореске дужнике из члана 10. став 1. тачка 3) и ст. 2. и 3. овог закона.

Ако се основица накнадно смањи, обвезник ПДВ који је извршио промет добара и услуга другом обвезнику ПДВ, а који је порески дужник за тај промет у складу са овим законом, може да измени – смањи износ ПДВ ако:

- 1) је издао документ о смањењу;
- 2) је обвезник ПДВ којем је извршен промет добара и услуга исправио одбитак претходног пореза, уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез;
- 3) поседује обавештење обвезника ПДВ којем је извршен промет добара и услуга да је исправио одбитак претходног пореза, односно да обрачунати ПДВ није користио као претходни порез.

Ако је промет добара и услуга извршен лицу које није обвезник ПДВ, измену из става 3. овог члана обвезник ПДВ може да изврши ако је издао документ о смањењу и ако поседује доказ о смањењу основице, као и обавештење да за износ ПДВ није и неће бити поднет захтев за рефакцију ПДВ у случају када је промет добара и услуга извршен лицу које има право на рефакцију ПДВ у складу са овим законом.

Ако се основица за промет добара и услуга из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. овог закона накнадно измени – смањи, обвезник ПДВ који је порески дужник за тај промет, а који има право на одбитак претходног пореза, може да смањи износ обрачунатог ПДВ ако је:

- 1) сачинио интерни рачун у складу са овим законом;

2) исправио одбитак претходног пореза, уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез.

Ако се основица за промет добара и услуга из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. овог закона накнадно измени – смањи, порески дужник за тај промет, који нема право на одбитак претходног пореза, може да смањи износ обрачунатог ПДВ ако је:

1) сачинио интерни рачун у складу са овим законом;

2) поседује документ којим се потврђује да је дошло до смањења накнаде.

Код смањења аванса сходно се примењују ст. 3 – 6. овог члана.

Обвезник ПДВ може да измени основицу за износ накнаде који није наплаћен само на основу правноснажне одлуке суда о закљученом стечајном поступку, односно на основу овереног преписа записника о судском поравнању.

Ако обвезник ПДВ који је изменио основицу у складу са ставом 8. овог члана прими накнаду или део накнаде за испоручена добра и услуге у вези са којима је дозвољена измена основице, дужан је да на примљени износ накнаде обрачуна ПДВ.

Измена основице врши се у пореском периоду у којем је наступила измена.

Ако је накнада за промет добара и услуга изражена у страној валути, повећање, односно смањење вредности динара у односу на страну валуту, не доводи до измене основице, под условом да је при утврђивању основице и обрачунатог ПДВ и наплати накнаде примењена иста врста курса динара исте банке.

Ако се у складу са царинским прописима измени основица за увоз добара која подлежу ПДВ, примењују се одредбе овог закона.

Министар ближе уређује начин измене основице.”.

Члан 4.

Члан 28. мења се и гласи:

„Члан 28.

Право на одбитак претходног пореза обвезник ПДВ може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објекта за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објекта (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

1) за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ у складу са овим законом;

2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;

3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза обвезник ПДВ може да оствари ако поседује:

1) рачун издат од стране другог обвезника ПДВ – претходног учесника у промету, у којем је исказан обрачунати ПДВ у складу са овим законом;

2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и доказ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Рачуном из става 2. тачка 1) овог члана сматра се и електронска фактура која је прихваћена, укључујући и електронску фактуру за коју се сматра да је прихваћена, у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање.

Ако је за промет добара или услуга прописана обавеза издавања електронске фактуре у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање, право на одбитак претходног пореза по основу тог промета може да се оствари искључиво на основу прихваћене електронске фактуре.

Обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза за порески период на основу електронске фактуре, ако је електронска фактура прихваћена закључно са даном који претходи дану подношења пореске пријаве за тај порески период у складу са овим законом, а најкасније 10. дана календарског месеца који следи том пореском

периоду, независно од тога да ли је пореска обавеза настала у пореском периоду за који подноси пореску пријаву или у неком од претходних пореских периода и независно од тога да ли је електронска фактура издата на дан настанка пореске обавезе или после тог дана.

Ако је електронска фактура из става 5. овог члана прихваћена почев од дана подношења пореске пријаве, односно почев од 11. дана календарског месеца који следи пореском периоду за који се подноси пореска пријава, обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза за порески период у којем је електронска фактура прихваћена.

Порески период за који обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза у случају када је услов за остваривање права на одбитак претходног пореза поседовање другог рачуна из става 2. тачка 1) овог члана одређује се у складу са ст. 5. и 6. овог члана.

За порески период за који су испуњени услови за одбитак претходног пореза обвезник ПДВ може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Обвезник ПДВ који није остварио право на одбитак претходног пореза на основу рачуна обвезника ПДВ издатог по основу примљеног аванса, може да оствари право на одбитак претходног пореза на основу рачуна за извршени промет добара или услуга.

Ако рачун из става 2. тачка 1) овог члана садржи формалне недостатке који се односе на идентификацију примаоца рачуна, са изузетком податка о ПИБ-у, та околност не умањује право на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ – примаоца рачуна.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова за остваривање овог права.

Право на одбитак претходног пореза може да оствари и обвезник ПДВ - порески дужник:

1) из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. тач. 1)-5) овог закона, под условом да је сачинио интерни рачун и обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да примљена добра и услуге користи за промет добара и услуга из става 1. овог члана;

2) из члана 10. став 2. тачка 6) овог закона, под условом да поседује рачун претходног учесника у промету у складу са овим законом, да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да ће та добра и услуге користити за промет добара и услуга из става 1. овог члана.

Обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право.”.

Члан 5.

У члану 31. додају се нови ст. 3. и 4, који гласе:

„Исправка одбитка претходног пореза врши се и по основу смањења аванса, као и по основу сторнирања рачуна и других докумената претходног учесника у промету који утичу на одбитак претходног пореза.

Обвезник ПДВ који је исправио - смањивши одбитак претходног пореза може да достави обавештење о тој исправци обвезнику ПДВ – претходном учеснику у промету, односно примаоцу аванса ако је од тог обвезника ПДВ добио документ о смањењу у случају када постоји обавеза издавања документа о смањењу у складу са овим законом.”.

Досадашњи ст. 3, 4. и 5. постају ст. 5, 6. и 7.

Члан 6.

У члану 34. додаје се нови став 4, који гласи:

„Ако се вредност примљених добара или услуга накнадно повећа, односно смањи, обвезник издаје пољопривреднику признаницу ако је повећана вредност примљених добара или услуга, односно документ о смањењу ако је смањена вредност примљених добара или услуга.”.

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 5. и 6.

У досадашњем ставу 6, који постаје став 7, реч: „надлежном” брише се, а речи: „става 5.” замењују се речима: „става 6.”.

У досадашњем ставу 7, који постаје став 8, речи: „става 6.” замењују се речима: „става 7.”.

У досадашњем ставу 8, који постаје став 9, речи: „става 7.” замењују се речима: „става 8.”, а реч: „надлежном” брише се.

Члан 7.

Члан 37. мења се и гласи:

„Члан 37.

Обвезник ПДВ је дужан да:

- 1) поднесе евиденциону пријаву;
- 2) издаје рачуне о извршеном промету добара и услуга и сачињава интерне рачуне;
- 3) води евиденцију која обезбеђује контролу утврђивања пореске обавезе;
- 4) обрачунава и плаћа ПДВ и подноси пореске пријаве;
- 5) доставља обавештења пореском органу у складу са овим законом.”.

Члан 8.

У члану 38. став 1. после речи: „дужан је да” запета и речи: „најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве,” замењују се речима: „у року од пет дана од дана када је остварио тај промет”, а реч: „надлежном” брише се.

У ставу 2. реч: „надлежни” брише се.

У ставу 4. после речи: „плаћања ПДВ” запета и речи: „у року из става 1. овог члана” бришу се.

У ставу 5. речи: „Надлежни порески орган” замењују се речима: „Порески орган”.

Члан 9.

У члану 38а став 1. реч: „надлежни” брише се.

У ставу 2. реч: „надлежном” брише се.

Додају се нови ст. 4. и 5, који гласе:

„У случају када обвезник ПДВ престаје да постоји услед статусне промене у складу са законом којим се уређују привредна друштва не примењује се став 2. овог члана, већ правни следбеник тог обвезника ПДВ доставља обавештење пореском органу о спроведеној статусној промени у року од 15 дана од дана спровођења статусне промене.

Обавештење из става 4. овог члана садржи податак о датуму спровођења статусне промене.”.

У ставу 4, који постаје став 6, речи: „Надлежни порески орган” замењују се речима: „Порески орган”.

У ставу 5, који постаје став 7, речи: „става 4.” замењују се речима: „става 6.”.

У ставу 6, који постаје став 8, речи: „става 4.” замењују се речима: „става 6.”.

Став 7, који постаје став 9, мења се и гласи:

„Порески орган води евиденцију о свим обвезницима ПДВ којима су издате, односно за које су издате потврде из става 7. овог члана.

Члан 10.

У члану 40. став 3. речи: „уз пореску пријаву” замењују се речима: „на дан подношења пореске пријаве”.

Члан 11.

Назив члана 42. мења се и гласи: „Издавање рачуна и сачињавање интерног рачуна”.

У члану 42. став 5. мења се и гласи:

„Обвезник ПДВ издаје електронску фактуру у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање, фискални рачун у складу са законом којим се уређује фискализација, рачун у папирном облику, односно рачун у електронском облику, са изузетком електронске фактуре и фискалног рачуна, ако постоји сагласност примаоца да прихвата рачун у електронском облику.”.

У ставу 6. после речи: „у папирном облику” додају се речи: „из става 5. овог члана”.

У ставу 7. после речи: „у електронском облику” додају се речи: „из става 5. овог члана”.

Додаје се став 9, који гласи:

„По основу промета добара и услуга из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. овог закона, аванса, повећања основице за промет, односно смањења основице за промет и смањења аванса сачињава се интерни рачун.”.

Члан 12.

Члан 44. мења се и гласи:

„Члан 44.

Обвезник ПДВ који је издао рачун са исказаним ПДВ дужан је да исказани ПДВ плати.

Ако обвезник ПДВ сторнира рачун из става 1. овог члана, смањује износ основице, а износ ПДВ може да смањи ако:

1) је издао нови рачун у складу са овим законом, у случају када постоји обавеза издавања рачуна;

2) поседује документ примаоца рачуна – обвезника ПДВ или лица које има право на рефакцију ПДВ у складу са овим законом у којем је наведено да ПДВ исказан у рачуну из става 1. овог члана није коришћен као претходни порез, односно да за тај износ ПДВ није и неће бити поднет захтев за рефакцију ПДВ, у случају када је рачун издат обвезнику ПДВ или лицу које има право на рефакцију ПДВ.

Смањење износа ПДВ из става 2. овог члана врши се за порески период за који су испуњени услови из става 2. овог члана.

Услови из става 2. овог члана сматрају се испуњеним за порески период ако обвезник ПДВ закључно са даном који претходи дану подношења пореске пријаве за тај порески период, а најкасније 10. дана календарског месеца који следи том пореском периоду, испуни оба услова из става 2. овог члана.

Лице које искаже ПДВ у рачуну, а није обвезник ПДВ, дужно је да исказани ПДВ плати.

Лице из става 5. овог члана нема право да исправи исказани износ ПДВ.”.

Члан 13.

У члану 45. после речи: „издавањем рачуна” додају се запета и речи: „као и сачињавање интерног рачуна”.

Члан 14.

У члану 46. став 1. после речи: „вршење контроле” запета и речи: „као и да за сваки порески период сачини преглед обрачуна ПДВ” бришу се.

У ставу 2. после речи: „вођења евиденције” запета и речи: „као и облик и садржину прегледа обрачуна ПДВ” бришу се.

Члан 15.

Назив члана 48. мења се и гласи: „Порески период, прелиминарна пореска пријава и пореска пријава, обрачун и плаћање ПДВ”.

У члану 48. став 5. мења се и гласи:

„Обвезник из става 2. овог члана може да поднесе пореском органу захтев за промену пореског периода у календарски месец, почев од 15. децембра закључно са 31. децембром текуће године за наредну календарску годину.”.

Став 6. брише се.

Ст. 7. и 8. постају ст. 6. и 7.

Додаје се нови став 8, који гласи:

„Министар ближе уређује начин и поступак промене пореског периода из става 5. овог члана, као и временски период за који је промењен порески период.”.

Члан 16.

После члана 49. додаје се члан 49а, који гласи:

„Члан 49а

Прелиминарна пореска пријава представља скуп података који се односе на промет добара, промет услуга, увоз добара и друге трансакције и активности које утичу на износ пореске обавезе обвезника ПДВ.

Прелиминарна пореска пријава из става 1. овог члана сачињава се у систему електронских фактура одређеног законом којим се уређује електронско фактурисање, на основу података којима располаже тај систем, за порески период обвезника ПДВ.

Изузетно од става 2. овог члана, прелиминарна пореска пријава не сачињава се за порески период у којем је отпочета ПДВ активност, односно порески период у којем је престала ПДВ активност обвезника ПДВ.”.

Члан 17.

У члану 50. став 1. реч: „надлежном” брише се.

У ставу 4. реч: „надлежном” брише се.

Члан 18.

Члан 50а мења се и гласи:

„Члан 50а

Обвезник ПДВ подноси пореску пријаву са прелиминарном пореском пријавом која представља прилог пореској пријави.

Ако обвезник ПДВ није поднео пореску пријаву у року прописаном овим законом, прелиминарна пореска пријава доставља се пореском органу на његов захтев.”.

Члан 19.

После члана 50а додаје се члан 50б, који гласи:

„Члан 50б

Министар ближе уређује облик, садржину, као и начин сачињавања и достављања прелиминарне пореске пријаве.”.

члан 20.

Одредбе овог закона које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката примењиваће се од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконски акти из чл. 3. и 13. овог закона донеће се закључно са 31. децембром 2024. године, подзаконски акт из члана 15. овог закона закључно са 15. децембром 2024. године, а подзаконски акт из члана 19. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 21.

Ако је за пренос целокупне или дела имовине из члана 6. став 1. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 и 138/22) закључен уговор или донета одлука закључно са 31. децембром 2024. године, на пренос целокупне или дела имовине примењује се тај закон.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу 15. децембра 2024. године, а примењиваће се од 1. јануара 2025. године, осим члана 15. ст. 2, 3, 4. и 5. овог закона који ће се примењивати од 15. децембра 2024. године и чл. 14, 15. став 1, 16. и 18. овог закона који ће се примењивати почев за порески период јануар 2026. године, односно јануар-март 2026. године.